

מרים התעסקה ב'שלוש בית'

Category: בהעלותך, במדבר

מאתורי סיפור ה'רכילות' בין מרים לאהרון מסתתרת מטרה טובה שמאפיינת את אישיותם של השניים: דאגה כנה לשלוש בית.

מסיבת קבלת נבואה

כשזוג צעיר בא בקשרי שידוכין אנו מגלים תופעה מעניינת: כשהכלה מודיעה לחברותיה שהיא השתדכה [?] כל החברות שלה מביעות שמחה גלויה ואומרים לה כמה שהיא ברת- מזל ואפילו קצת מקנאות בה. החתן, לעומת זאת, מודיע לחבריו וזוכה לתגובות הבאות: "רחמנות עליך, כמה שאתה הולך לסבול עכשיו[?]", או: "אתה עוד לא יודע מה מצפה לך", ועוד תגובות מן הסוג הזה.

התגובות הללו לא באות מהרווקים שבחבורה, אלא דווקא מהנשואים שבהם. מהתגובה שלהם משתמע לכאורה שכל רגע שהם נשואים זהו סבל אחד ארוך ומתמשך[?] כשאתה מאזין להם אתה מתרשם שמישהו פשוט הכריח אותם להתחתן, שוטרים באו הביתה וסחבו אותם לחופה בעל כרחם[?]

ליבי יוצא אל אותם גברים, הם ממש סובלים. יש להם אישה שמנהלת את הבית, מגדלת את הילדים, מכינה להם ארוחות חמות. העבודה הכי קשה שיש לגברים לעשות, נעבאך, זה להוציא את הזבל, וגם זאת הם לא תמיד עושים[?]

הנשים עובדות קשה ובכל זאת הן מרוצות מחיי הנישואים, אך הגברים מדברים כאילו הם "גברים מוכים". אלא שהכול תלוי באיזה משקפיים מביטים על החיים.

השבוע אנו קוראים בפרשתנו שמה רבינו מתלונן שאין לו עוד כוח לשאת את העם הזה. הוא טוען כלפי הקב"ה: וכי אני ילדתי אותם שאני צריך לסבול מהם? הקב"ה ענה לו שיבחר אפוא שבעים זקנים והקב"ה יאציל עליהם מרוחו של משה רבינו, תנוח עליהם רוח הנבואה והם יעזרו לו להנהיג את העם.

ואכן משה בחר שבעים זקנים ואסף אותם מסביב לאוהל, שם התארגנה מסיבת הכתרה גדולה ומפוארת. תארו לעצמכם, אפילו כשמכתירים רב אחד ויחיד עורכים חגיגה שלימה ומפוארת, וכאן הכתירו שבעים מנהיגים, ולא סתם מנהיגים, אלא כאלו שה' האציל עליהם את רוח הנבואה, וברגע אחד הם הפכו לנביאים.

למסיבת הכתרה הזאת באו כולם, הנשים שלהם, הילדים, הנכדים, ההורים הדודים והדודות. זה היה נראה כמו מסיבת סיום של שנת י"ב בתיכון או בקולג' שכולם מופיעים ובידם מצלמות

וידאנו. מי שאין לו מצלמה ביד מבייש את האירוע?

וכמובן היה שם גם 'מזרח' חשוב. בשורה הראשונה ישבו מנהיגי העדה, משה ולידו אהרן, מרים ולידה צפורה אשתו של משה רבינו, ובלשון רש"י "מרים היתה בצד צפורה" (בהעלותך י"ד, א). המדרש מספר "שהדליקו בני ישראל נרות ושמחו להם", ואז מרים אמרה: "אשרי נשותיהן של אלו שנתמנו בעליהן פרנסים על הצבור". מרים שהיתה נביאה בזכות עצמה אמרה: איזו זכות זאת לנשים הללו שהבעלים שלהן הפכו לנביאים! ברגע אחד הן הפכו לנשים חשובות מאוד. כל אחת מהן היא "אשתו של"?

צפורה שישבה לידה אמרה לפתע: "אוי להם לנשותיהם של אלו שמיום שנתייחדה השכינה עם אחיך פירש ממני" (שבת פ"ז, א. תוספות ד"ה ואתה פה). לצפורה היה מבט אחר על כל הענין, היא אמרה למרים בלחש שזה בכלל לא כזה כבוד גדול כל המינוי הזה, שכן מאז שמשה הפך לנביא הוא אף פעם לא בבית?

למשמע הדברים, פנתה מרים מיד לאהרן אחיה וסיפרה לו את מה שהיא שמעה רגע לפני כן מפי ציפורה. "ותדבר מרים ואהרן במשה על אודות האשה? אודות גירושיה". ומה הייתה תגובתם: "הרק אך במשה דבר ה' הלא גם בנו דבר", "ולא פירשנו מדרך ארץ". הלא הקב"ה דיבר גם עם מרים ואהרן ובכל זאת הם המשיכו בחיי המשפחה שלהם, ואם-כן מדוע משה היה צריך להקצין ולפרוש מאשתו לגמרי?!

משה מחליט, אלוקים מסכים

הגמרא (במסכת שבת דף פ"ז ע"א) אומרת שישנם שלושה דברים בהיסטוריה של משה רבינו שהוא הוסיף מדעתו ולאחר מכן הקב"ה הסכים איתו:

א] בימי ההכנה למתן תורה, כשעם ישראל כולו חנה מול הר סיני, הקב"ה אמר למשה שבני ישראל יכינו את עצמם למתן תורה "היום ומחר". בא משה רבינו ואמר לעם ישראל "היו נכונים לשלשת ימים", כלומר, הוא הוסיף עוד יום של הכנות. ואכן ה' הסכים איתו. מהיכן אנו יודעים שה' הסכים לדבריו? פשוט מכך שהשכינה לא שרתה על ההר עד יום השבת, כי מתן תורה היה בשבת, בדיוק באותו יום כמו שמשה אמר לעם ישראל.

ב] משה רבינו ירד מהר סיני אחרי ארבעים יום וראה את חטא העגל. כולנו יודעים מה הוא עשה בעקבות כך, הוא שבר את הלוחות. הוא לא שאל את הקב"ה מה לעשות, אלא מליבו זה בא לו, והקב"ה "הסכים על ידו" ואמר לו "יישר כוח".

ג] הפעם השלישית שהקב"ה הסכים לדעתו של משה היא בסיפור שלנו כאן. משה החליט שהואיל והקב"ה מדבר אליו בכל עת, לא כמו נביאים אחרים שצריכים לקבוע פגישה עם הקב"ה, אלא הוא אף פעם לא יודע מתי ה' יתגלה אליו, לכן הוא החליט מדעתו שעליו להיות מוכן תמיד

לדיבור עם הקב"ה. כתוצאה מכך הוא פרש מן האישה, וגם בזה הקב"ה הסכים איתו.

מדוע באמת מרים מיהרה לומר לאהרן אחיה את אשר שמעה מציפורה אשת משה? האם כדי לדבר סתם לשון הרע על משה ח"ו? זה לא יתכן לומר על נביאים גדולים, הלא מי כמוהם ידע את מעלתו של משה רבינו. אלא מוכרחים לומר שהייתה להם כאן מטרה חשובה מאוד, ולכן הם דברו ביניהם על העניין הזה.

היה חשוב להם ה"שלוש בית" של משה. ומהיכן אנחנו יודעים זאת?

להסתכן עבור שלום בית

רבים מאתנו מכירים את הסיפור של מרים בתור ילדה קטנה, כאשר פרעה גזר שכל התינוקות היהודיים יושלכו אל היאור. עמד אביה עמרם שהיה מנהיג הדור וגיירש את אשתו. הוא טען: לשם מה יש להמשיך ללדת ילדים, האם כדי שחלילה יהרגו אותם? מוטב שלא ייוולדו ילדים! באה בתו מרים ואמרה לו: "אבא גזרתך קשה משל פרעה, שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה גזרת על הזכרים ועל הנקבות". מספרת הגמרא: "עמד והחזיר את אשתו והושיבה באפריון ואהרן ומרים מרקדים לפניו". (סוטה י"ב א). רואים מכך שכבר בהיותה ילדה דאגה מרים שלא יהיו גירושין ושזוגות יחיו ביחד בשלום ובשלווה

ועל אהרן הכהן הדברים מפורסמים אף יותר, שהרי היה "אוהב שלום ורודף שלום", "שהיה משים שלום בין איש לאשתו" (אבות דר' נתן י"ב, ג). כל העבודה של אהרן היתה להשכין שלום בית בעם ישראל.

ולכן בשעה ששניהם שמעו על כך שמשה פרש מצפורה, הדבר הכאיב להם והם רצו לתקן את זה. אלא שכאן הקב"ה התערב ואמר להם "פה אל פה אדבר בו", "אמרתי לו לפרוש מן האשה" וקב"ה הסכים איתו שיעשה את זה. על משה רבינו על רבי על לא שואלים שאלות.

ברם, עצם הדאגה שלהם היתה, ללא ספק, כנה ונכונה ונבעה מכוונות טובות וחיוביות. ולכן אנו זוכרים את הסיפור של מרים, משום שזוהי תזכורת גם בצד החיובי עד כמה חשוב העניין של "שלוש בית" ועד כמה עלינו לעסוק ולהתמסר לזה, עד כדי כך שמרים הייתה מוכנה למסור את נפשה "לדבר" על משה רבינו העיקר שבסופו של דבר יצא מזה שלום בית.

(ראה עד"ז שיחת ה' תמוז תש"מ).